

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Sex, status och grupptryck

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Svenska 1: Litteraturens funktioner och olika litterära genrer samt centrala verk och författare.	Eleven kan översiktligt återge innehållet i några centrala svenska och internationella skönlitterära verk och annat berättande. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för några samband mellan olika verk genom att ge exempel på gemensamma teman och motiv.
Svenska 1: Att läsa och analysera skönlitterära texter ur olika perspektiv.	Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.
Svenska 1: Samtal och diskussioner om litterära verk och deras teman.	Eleven kan, i förberedda samtal och diskussioner, muntligt förmedla egna tankar och åsikter samt genomföra muntlig framställning inför en grupp.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 1-3]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till FettpärLAN (10 min)

- Presentera Guy de Maupassant och verket "FettpärLAN".
- Diskutera kortfattat handlingen och centrala teman.
- Fråga eleverna om de känner till liknande verk eller teman.
- Förklara varför ämnen som sex, status och grupptryck är relevanta i dagens samhälle.
- Ge exempel på hur dessa teman kan upplevas i verkliga livet.

2. Textanalys (15 min)

- Dela ut en kort sammanfattning av "FettpärLAN".
- Tillsammans med klassen, analysera karaktärerna i berättelsen.
- Diskutera hur karaktärernas sociala status påverkar deras beslut och handlingar.
- Ställ frågor som: Hur påverkas FettpärLAN av grupptryck?
- Be eleverna att ge exempel på liknande situationer de har stött på i andra litterära verk.

3. Gruppdiskussioner (15 min)

- Dela in klassen i små grupper.
- Ge varje grupp en diskussionsfråga kopplad till temat.
- Be grupperna att reflektera över och diskutera sina tankar.
- Efter diskussionen, be varje grupp dela med sig av sina insikter med hela klassen.
- Introducera begreppet "etiska dilemman" i relation till diskussionerna.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionens diskussioner och insikter.
- Fråga eleverna om de har förändrat sin syn på sex, status och gruptryck efter diskussionerna.
- Diskutera vikten av att ifrågasätta normer och förväntningar i samhället.
- Ge eleverna en kort reflektion som de kan skriva ner innan lektionen avslutas.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **FettpärLAN:** En analys av karaktären FettpärLAN och hennes roll i berättelsen. Hur hennes övervikt påverkar hennes liv och de sociala interaktionerna.
- **Gruptryck:** Hur sociala normer kan påverka individens beslut och känslor, och hur detta återspeglas i berättelsen.
- **Sex och makt:** Diskutera hur sexuell makt och utnyttjande skildras i litteraturen och i verkliga livet.
- **Status och klass:** Utforska hur klasskillnader framställs i berättelsen och vad detta säger om det franska samhället då och nu.
- **Etiska dilemman:** Reflektera över etiska frågor som uppstår i samband med de val som karaktärerna gör.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Gruptryck	Påverkan från en grupp på individers beteende	Kommer från svenska "grupp" och "tryck"
Sex	Biologisk eller socialt beteende relaterat till fortplantning och intimitet	Från latin "sexus", betyder kön

Ord	Förklaring	Etymologi
Status	Social ställning eller anseende i en grupp	Från latin "status" som betyder tillstånd eller ställning
Prostituerad	En person som säljer sex för pengar	Från latin "prostituere", som betyder "att ställa fram"
Etik	Läran om moraliska värden och principer	Från grekiska "ethos", vilket betyder karaktär eller sedvänja

Diskussionsfrågor

- A. Om Fettpärlan hade accepterat officerens krav, hur skulle det ha påverkats både för henne och de övriga i gruppen? Vilka moraliska överväganden skulle ha varit inblandade?
- B. Hur ser du på grupptryck i dagens samhälle? Kan du ge exempel på situationer där grupptryck formar våra val, exempelvis i sociala medier?
- C. Vilken roll spelar sex och makt i våra liv och relationer idag? Hur kan vi arbeta för att förändra maktbalanser i interaktioner mellan individer?

Aktivitet

Under lektionen kan eleverna skapa en dramatisk tolkning av en scen ur "Fettpärlan". Dela in klassen i små grupper och be dem välja en specifik händelse att utforska. Grupperna ska diskutera och förbereda en kort improvisation som visar på de teman som behandlats under lektionen, såsom grupptryck, sex och status. Detta ger eleverna möjlighet att uttrycka sin förståelse av texten på ett kreativt sätt och att engagera sig djupt med materialet.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad handlar "Fettpärlan" om?	Om en grupp borgare och en prostituerad under en flykt.
Vad är Fettpärlans öknamn?	Hennes öknamn är kopplat till hennes övervikt.
Vilken tidsepok utspelar sig berättelsen i?	Under den preussiska belägringen av Rouen.
Hur påverkar grupptryck berättelsen?	Det påverkar Fettpärlans beslut och gruppens dynamik.
Vad är ett centralt tema i verket?	Sex, status och grupptryck.
Vem är författaren till "Fettpärlan"?	Guy de Maupassant.
Vilken roll spelar sex i berättelsen?	Det används som ett maktmedel.

Fråga

Hur kan vi relatera temat till dagens samhälle?

Svar

Genom att se på liknande situationer i sociala medier och verkliga liv.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats (1-2 sidor) där de reflekterar över temat sex, status och grupptryck. Uppsatsen ska inkludera exempel från "Fettpärlan" samt egna erfarenheter eller observationer från samhället.

Eleverna uppmanas att använda en kritisk och analytisk röst, och att diskutera hur dessa teman påverkar individer och grupper idag. Uppsatsen ska lämnas in vid nästa lektion.

Citat

"Det är inte vi som skapar våra liv, utan våra liv som skapar oss." – Guy de Maupassant, 1880.

Detta citat kopplar an till lektionen genom att belysa hur omständigheterna och de val vi gör formar vår identitet och vårt öde, vilket är centrala teman i "Fettpärlan".

Tags: [Lektion](#)